

Ta hand om en strand

Syfte

- Få en uppfattning om vad det är som skräpas ned i och vid stränder samt vilka material skräpföremålen består av.
- Förståelse för att plast på land i slutändan hamnar i havet och att plasten inte lämnar havet.
- Ta ansvar för sin närmiljö och påverka andra att göra detsamma.

Skolans uppdrag, ur Lgr-22

Genom ett miljöperspektiv får de möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.

Skolans mål och riktlinjer, ur Lgr-22

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv. Samt att eleven har fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället.

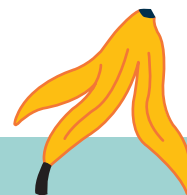
Vi står inför många stora miljöutmaningar, nedskräpning i havet är en av dem. I våra hav flyter det runt mer än 150 miljoner ton plast och det fylls hela tiden på. Globalt sett uppskattas 80 % av skräpet i havet komma från land, till exempel som en följd av att skräp lämnats kvar på ständer, och det mesta är skräp av plast.

Kunskapen om att skräp på land riskerar att bli skräp i hav innebär att det finns mycket vi kan göra för att minska nedskräpningen. Ett sätt är förstås att se till

att skräpet inte hamnar i naturen från allra första början, men om det redan finns där är det viktigt att det plockas upp och återvinns eller slängs. Att ta hand om en strand är ett sätt att se till att stranden blir ren och trivsamt att vistas på, men också ett sätt att minimera risken för att skräpet hamnar i vattnet. Det är också viktigt att få kunskap om skräpet som förekommer på stränder för att kunna göra riktade insatser i syfte att minska nedskräpningen.

Läroplanskoppling

Lgr-22

	Undervisningen i ämnet ska ge eleverna förutsättningar att utveckla	Centralt innehåll i årskurs 1–3
Biologi	<ul style="list-style-type: none"> förmåga att använda biologi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör miljö och hälsa. förmåga att genomföra systematiska undersökningar i biologi. 	<ul style="list-style-type: none"> Hur material kan sorteras efter några egenskaper, till exempel utseende, om de är magnetiska och om de flyter eller sjunker i vatten. Hur materia- len kan återvinnas. Enkla fältstudier, observationer och experiment. Utförande och doku- mentation av undersökningarna med ord, bilder och digitala verktyg.
Geografi	<ul style="list-style-type: none"> kunskaper om geografiska förhållanden och mönster samt om hur naturens processer och människors verksamheter formar och förändrar landskap och livsmiljöer i olika delar av världen. kunskaper om miljö- och utvecklingsfrågor utifrån ekologis- ka, sociala och ekonomiska perspektiv på hållbar utveckling. förmåga att utifrån geografiska frågor beskriva och analysera omvärlden med hjälp av geografins metoder och verktyg. 	<ul style="list-style-type: none"> Miljöfrågor utifrån elevens vardag, till exempel frågor om trafik, energi och livsmedel. Rumsliga förutsättningar i natur och miljö för befolkning och bebyggelse, till exempel mark, vatten och klimat. Metoder för att söka information, till exempel textläsning, intervjuer och observationer. Samtal om olika källors användbarhet och tillförlitlighet.
Idrott och hälsa	<ul style="list-style-type: none"> förmåga att genomföra och anpassa aktiviteter inom friluftsliv och utvistelse efter olika förhållanden och miljöer. 	<ul style="list-style-type: none"> Allemansrättens grunder.
Kemi	<ul style="list-style-type: none"> förmåga att använda kemi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör miljö och hälsa. förmåga att genomföra systematiska undersökningar i kemi. 	<ul style="list-style-type: none"> Några blandningar och hur de kan delas upp i sina olika be- ståndsdelar, till exempel genom avdunstning och filtrering. Enkla fältstudier, observationer och experiment. Utförande och dokumentation av undersökningarna med ord, bilder och digitala verktyg.
Matematik	<ul style="list-style-type: none"> förmåga att välja och använda lämpliga matema- tiska metoder för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter. förmåga att använda matematikens uttrycksfor- mer för att samtala om och redogöra för fråge- ställningar, beräkningar och slutsatser. 	<ul style="list-style-type: none"> Enkla tabeller och diagram och hur de används för att sortera data och beskriva resultat från undersökningar, såväl med som utan digitala verktyg.
Svenska	<ul style="list-style-type: none"> förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer. förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang. 	<ul style="list-style-type: none"> Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. Handstil och att skriva med digitala verktyg. Strukturerade samtal. Att berätta om vardagliga händelser samt att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Att lyssna, ställa frågor och ge kommentarer. Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll. Att ge och ta emot muntliga instruktioner. Muntliga presentationer och muntligt berättande. Föremål, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel som kan stödja presentationer. Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt i söktjänster på internet.

1. Berätta om skräp i havet

Skräp i havet är ett omfattande miljöproblem. Låt eleverna hjälpa till att sprida information om skräp i havet genom att skriva ett öppet brev, en krönika, en debattartikel, fotografera eller något liknande.

FÖRBEREDELSE

Det kan vara klokt att på förhand välja ut en typ av text som alla elever skriver, till exempel en debattartikel. Gå igenom språkliga drag och uppbyggnad som kännetecknar textgenren så att alla elever är förberedda när de påbörjar sin rapportering om nedskräpning.

INSTRUKTIONER

- Eleverna ska skriva en text för att rapportera om nedskräpning.
- Eleverna kan arbeta enskilt eller i par, beroende på vad som passar gruppen.
- Eleverna ska belysa problemen med skräp på stränder och presentera en eller flera förslag på lösningar.
- Uppmuntra eleverna att göra lokala kopplingar genom exempel eller reflektioner som till exempel gjorts i klassen, på skolan eller av boende i närområdet.
- Låt eleverna hämta fakta ur olika källor som behandlar skräp i havet om de behöver, till exempel från *Håll Sverige Rent*.
- Fundera tillsammans vem/vilka ni skriver till och vad ni ska skriva om. Utgå från samtalsfrågorna nedan.

SAMTALSFRÅGOR

- Vilken grupp av människor vill ni sprida information till?
- Vilken grupp av människor tror ni har minst kunskap om marin nedskräpning?
- Vilken grupp av människor tror ni behöver mer kunskap om marin nedskräpning?
- Hur ska ni göra för att nå er målgrupp?
- Vad är viktigast att berätta om skräp på stränder?

AVSLUTNING

Uppmuntra eleverna att sprida sin information om skräp i havet i sociala medier. Se till att de kommer upp på skolans webbplats, blogg eller sprids i andra kanaler. Kontakta gärna lokalpressen för att uppmärksamma det arbete klassen har gjort.

MATERIAL

- Papper och penna
- Länktips www.skräplabbet.se

CENTRALA ORD OCH BEGREPP

- skräp i havet
- målgrupp
- hållbar utveckling

ANTECKNINGAR
